

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach podziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w ramach Przedsięwzięcia IV Aktywna społeczność „Dobrej Widawy” – projekt grantowy

9 PSZCZOKY

x na świecie występuje 20000 gatunków pszczół
x z czego niemal 500 stwierdzono w Polsce

WSPARCIE DLA PSZCZOK

jak każdy z nas może pomóc pszczołom?

Posadź rośliny pożytkowe s. 3-7

x odgrywają kluczową rolę w procesie zapylania roślin

to nie tylko pszczoły miodne, ale także
- trzmielce
- murarki
- porobnicze
- inne pszczoły samotnice

- warzywa
- owoce
- masony
- roślin oleistych

1/3 naszego talerza zależy od pracy pszczół

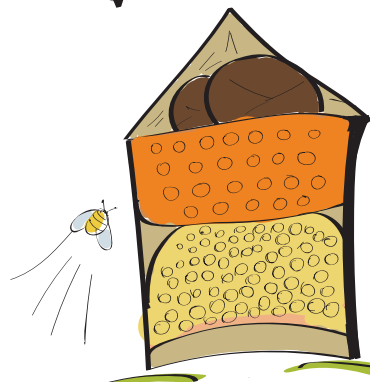
Jak wyglądałby świat bez pszczół?

Na szczęście każdy z nas może zrobić coś, aby pomóc pszczelej rodzinie

Dowiedz się

jakie są sposoby pomocy? który wybrać dla siebie?

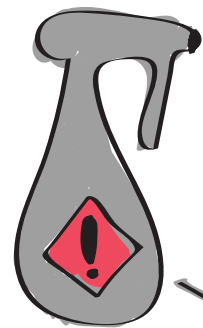
1	=	1	✓
2	=	1	x
3	=	1	✓

Skonstruuj domek dla zapylaczy s. 8-9

Ratunku!!!

Ogranicz działania szkodliwe s. 10

SADZENIE ROŚLIN POŻYTKOWYCH

jak stworzyć miejsce?

Jak najdłuższy
Okres kwitnienia

kalendaryz

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12

bo mamy różne długości języczków

Różny kształt i kolor

Rodzime gatunki

- ✓ zaklimatyzowane w naszych warunkach
- ✓ unikaj sadzenia roślin inwazyjnych
- ✓ dopasowane do miejsca, które chcesz zagospodarować

ROŚLINY OZDOBNE

Dekoracyjny pożytek

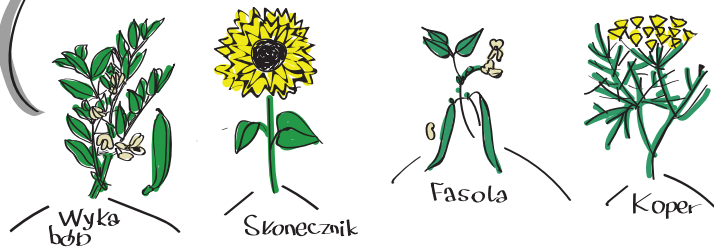
* gatunki rodzime dla polskiej flory

ROŚLINY UŻYTKOWE

BARWNY TRAWNIK

Przydatne
także dla
Ciebie

Niepozorne,
ale
pożyteczne

Wyka bób

Skonecznik

Fasola

Koper

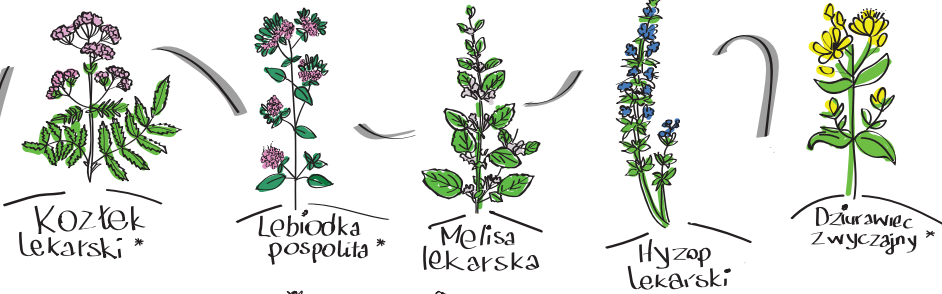

Tymianek pospolity

Rozmaryn lekarski

Szalwia lekarska

Ogórecznik lekarski

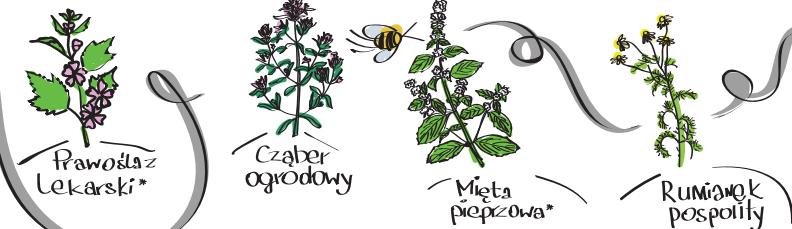
Kozłek lekarski *

Lebiodka pospolita *

Melisa lekarska

Hyzop lekarski

Dziurawiec zwyczajny *

Prawoślaz lekarski *

Czaber ogrodowy

Mięta pieprzowa *

Rumianek pospolity

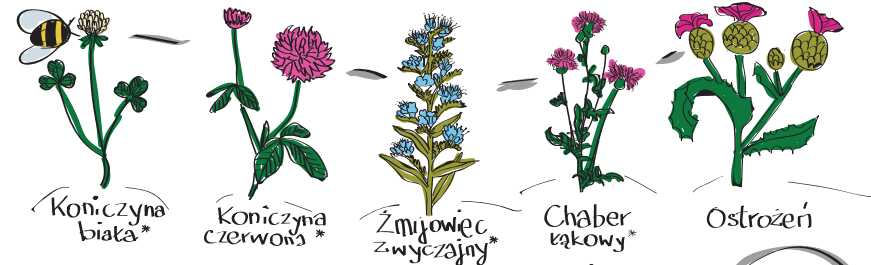

Cebulica syberyjska

Mniszek lekarski *

Błyszczak kurdybanek *

Dąbrowka rozłogowa *

Konieczyna biała *

Konieczyna czerwona *

Zmijowiec zwyczajny *

Chaber łakowy *

Ostrożeń

Lnica pospolita *

Mierzница czarna

Szeleźnik *

Czyszciec zwyczajny *

Komornica zwyczajna *

Krwawnik pospolity

  * gatunki rodzime dla polskiej flory

  * gatunki rodzime dla polskiej flory

KWITNĄCE KRZEWY

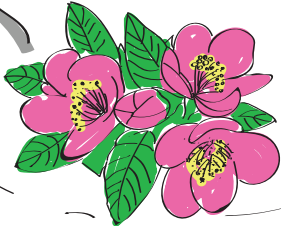
Wierzba*

Różanecznik

Szaktak*
pospolity

Pigwowiec
japoński

Głóg
dwuszyjkowy*

Dzika
róża*

Berberys
zwyczajny*

Zarnowiec
miotlasty*

Śnieguliczka
biała

Tawuła
japońska

Barbula
szara

Korzyści
także dla
ptaków

Śliwa
tarnina*

Pięciomik
krzewiasty

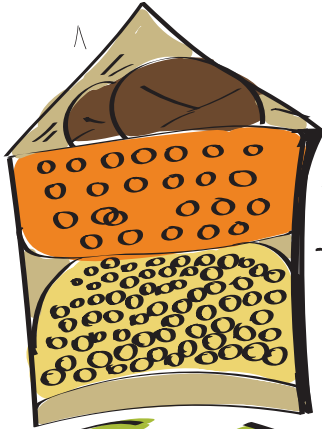

Jeżyna*

* gatunki rodzime
dla polskiej flory*

SKONSTRUJ
DOMEK
DLA
ZAPYLACZY

DOMEK DLA PSZCZÓŁ
SAMOTNIC

Gdzie?

- ✓ w słonecznym miejscu
- ✓ w otoczeniu kwitnących roślin

Jak przygotować?

- 1 otwory w glinie i drewnie
 - ⌀ 4-8 mm średnica
 - Ⓢ głębokość 8 cm

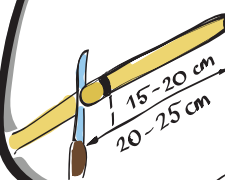
Materiały

do użycia przy budowie domku

- ✓ drewno również to przynajmniej
- ✓ glina
- ✓ sucha trawa
- ✓ rurki trzinowe
- ✓ doniczki
- ✓ patyki

2 rurki trzinowe

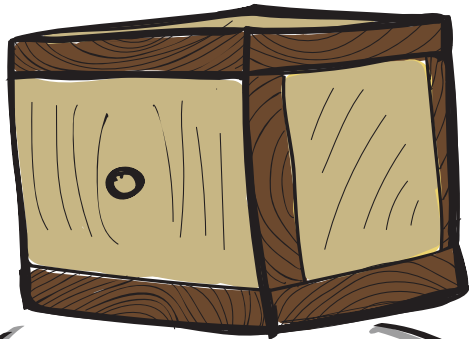
Kolanka wiążemy z 4 strony

SKONSTRUJ
DOMEK
DLA
ZAPYLACZY

DOMEK DLA TRZMIELI

Jak przygotować?

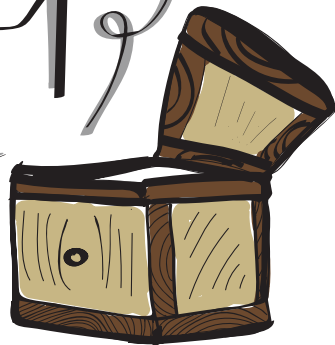
- ✓ wymiary wewnętrzne 20x20x20
- ✓ średnica otworu wlotowego 1,5 cm

wypełnij luzno,
ale po sam
daszek...

Materiały do użycia przy budowie domku

- ✓ zeszłoroczna sucha trawa
- ✓ liście
- ✓ mech
- ✓ sierść

OGRANICZ
DZIAŁANIA
SZKODLIWE

tak również
możesz nam
pomóc!!!

Koszenie
trawnika

ogranicz częstotliwość

wysokość
trawy

część trawnika
nieskoszonego

10% powierzchni
zostaw
nieskoszonej → za
każdym
razem w
inym miejscu

min. 5 cm nad
ziemią

aby rośliny mogły
wiązać kwiaty
i nasiona

Odpowiednia
pielęgnacja

Jesienią nie
uprzataj całych
kobierców opadłych
liści

to nasze
kryjówki
na zimę

które
dodatkowo
nawilżają
glebę

Środki
chemiczne

"chwasty" - rośliny dwuliścienne
spontanicznie pojawiają
się na trawnikach i są
często jedynym dla
nas źródłem
pokarmu

Zrezygnuj
z ich
stosowania

ich stosowanie
niszczy
glebę

idea

jest otoczenie troską pszczoł

szczególnie tych dąko żyjących

Prowadzimy działania w sferze

badani naukowych

edukacji

aktywizacji społecznej

Wprowadzamy praktyczne rozwiązania czynnej ochrony pszczoł i ich siedlisk

...i wy spojrzcie na pszczoły przychylnym okiem i małymi krokami przyczynijcie się do ich dobrobytu

Zapraszamy www.naturaiczlowiek.org
[fb.com/NaturaIczlowiek](https://www.facebook.com/NaturaIczlowiek)

Obejrzyj film
Chronić pszczoły dbasz o siebie na youtube

Aneta Sikora
Prezes Stowarzyszenia i autorka poradnika

zarysowane przez

www.visualstories.pl

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach podziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w ramach Przedsięwzięcia IV Aktywna społeczność „Dobrej Widawy” – projekt grantowy